

30.08.2013

Oikeusministeriö
Lainvalmisteluosasto

LAUSUNTOPYYNTÖ 27.6.2013 OM 9/41/2013

Lausunto hallituksen esityksestä Eduskunnalle laiksi tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla annetusta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksesta

Ehdotetut kansalliset asetusta täydentävät säännökset ovat täytäntöönpanomenettelyn kannalta onnistuneita ja toimivia.

Ainoa huomautus koskee yleisperustelujen sivuilla 24-25 esitettyä ajatusta siitä, että toisessa jäsenvaltiossa annettu tuomio, jonka täytäntöönpano edellyttää mukauttamismenettelyä, olisi siitä huolimatta aina heti täytäntöönpanokelpoinen siten, että turvaamistoimenpiteet olisivat mahdollisia.

Näin ehdoton tulkinta johtaa täytäntöönpanomenettelyssä vaikeaan tilanteeseen, koska todennäköisesti mukauttamista edellyttävät tuomiot useimmiten ovat juuri turvaamistoimenpiteitä tai niiden kaltaisia erilaisia väliaikaismääräyksiä, kielloja ja vastaavia muita toimenpiteitä eivätkä niinkään rahamääräisiä vaateita. Tällaiset väliaikaismääräykset ja vastaavat kiellot liittyvät usein nettipiratismiin, tekijänoikeuksiin ja laittomaan kopiointiin, tuoteväärennyksiin ja muihin vastaaviin suurta it-teknologista tai muuta erityisasiantuntemusta vaati- viin kysymyksiin.

Ulosottomies joutuisi silloin käytännössä tekemään mukauttamisen ilman asiantuntemusta ja ilman riittävää tietoa ja selvitystä. Ongelmana ei silloin ole niinkään kiellon antaminen vaan se, minkä sisältöisenä ja laajuisena kiello annetaan, jotta se vastaisi alkuperäistä tarkoitusta. Kysymys ei siten ole pelkästään juridiikasta vaan alkuperäisen tuomion aineellisen sisällön ja tuomion vaikutusten tulkinnasta ja suomalaisen lähinnä vastaavan toimenpiteen sisällön laatimisesta vastaamaan alkuperäistä sisältöä ja vaikutusta. Tehtävä voi olla liian vaativa tai jopa mahdoton eikä sovellu sen vuoksi summaarisessa menettelyssä käsiteltäväksi. Menettely edellyttäisi paitsi asianosaisten, myös alan asiantuntijoiden kuulemista.

Lisäksi monissa tapauksissa, kuten esimerkiksi alkuperämaassa turvaamistoimenpiteenä myönnettyjen kertaluonteisten tai lyhytkestoisten, rajoitusta tai estämistä koskevien kiellojen ja väliaikaismääräysten välitön täytäntöönpano ilman mukauttamista johtaisi usein käy-

Postiosoite	Katuosoite	Puhelin	Telefax	Sähköposti
PL 150 01301 Vantaa	Kielotie 15 01300 Vantaa	010 362 1300	010 362 1390	ita-uusimaa.uo@oikeus.fi

tännössä siihen, että hakija pääsisi oikeuteensa jo ulosottomiehen päätöksellä eikä mukauttamista olisi tarpeen edes hakea.

Sen vuoksi asetuksen artiklat 40 ja 54 tulisi ymmärtää niin, että ulosottomies suorittaa jäsenvaltion lain mukaisen turvaamistoimen viipymättä, ja siirtää tuomion sen jälkeen mukauttamismenettelyyn. Kuitenkin niissä tapauksissa, joissa mikään vastaava turvaava täytäntöönpanotapa ei ole mahdollinen tai sellaista ei voida ulosottomenettelyssä saada selville, ulosottomies voisi siirtää tuomion mukauttamismenettelyyn ja odottaa menettelyn lopputulosta, koska täytäntöönpano ei ole mahdollista ennen sitä.

Johtava kihlakunnanvouti

Hannu Töyrylä